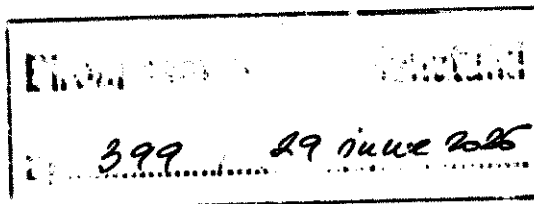

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă Pentru compensarea financiară a consumatorilor de credit prejudiciați ca urmare a unor practici anticoncurențiale

Analizând **propunerea legislativă Pentru compensarea financiară a consumatorilor de credit prejudiciați ca urmare a unor practici anticoncurențiale** (b399/17.06.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3036/22.06.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D583/22.06.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

447. 29.06.2026.

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, sub rezerva însușirii următoarelor observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea unui mecanism de compensare financiară a consumatorilor de credit, în situația în care, ca urmare a constatării unor practici anticoncurențiale sau a unor erori de calcul a dobânzilor aplicate în derularea contractului de credit, consumatorul de credit a fost prejudiciat.

Potrivit **Expunerii de motive**, „*Raportul Consiliului Concurenței publicat în iunie 2026, ca urmare a unei investigații desfășurate asupra mecanismului de fixing desfășurat de cele 10 bănci participante în procedură, a constatat încălcarea flagrantă a legislației naționale și europene în materie de concurență. Confidențialitatea cotațiilor ferme în cadrul procedurii de fixing este prevăzută atât în legislația de concurență, cât și de reglementările naționale și europene sectoriale. Ca urmare a comportamentului cartelar al băncilor în cadrul procedurii de fixing, Consiliul Concurenței a sancționat toate cele zece*

bănci participante cu amenzi în valoare totală de 3,73 mld. lei (710 mil. euro) pentru încălcarea normelor de concurență, respectiv Legea 21/1996 a concurenței, precum și Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, printr-o coordonare ilegală a strategiilor de fixare a dobânzilor în cadrul procedurii de stabilire a ROBOR”.

Potrivit aceluiași instrument de prezentare și motivare, „(...) actuala propunere legislativă instituie un mecanism necesar de mediere, care să permită debitorilor prejudiciați recuperarea rapidă a sumelor datorate. Este, totodată, un mecanism just pentru ambele părți, întrucât permite băncilor să corecteze indicele viciat în toate contractele afectate și să returneze debitorilor prejudiciile astfel generate, fără costurile de timp/financiare ale unor eventuale procese”.

2. Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare, prevăzută la art. 30 și 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și nu prezintă în mod sistematizat și clar motivul emiterii actului normativ, în special, insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi.

Totodată, menționăm insuficiența argumentelor prezentate în cadrul instrumentului de motivare și prezentare¹, care, deși este consistent ca întindere, **nu este argumentat în raport de schimbările preconizate la nivel legislativ.**

În plus, semnalăm că **argumentația utilizată în cadrul Expunerii de motive este întemeiată, în mare măsură, pe reluarea concluziilor deciziei Consiliului Concurenței privitoare la**

¹ Cu privire la acest aspect, Curtea Constituțională a reținut în **Decizia nr. 139/2019** că „În lipsa motivării, în sensul arătat, a legii adoptate, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia. (...) Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și lipsa de fundamentare temeinică a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative”.

De asemenea, prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a statuat că „Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale. Accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrarului (...)”.

investigațiile² desfășurate de autoritatea de concurență „având ca obiect posibila încălcare a prevederilor articolului 5 din Legea concurenței și ale art. 81 din Tratatul de instituire a comunității europene de către întreprinderile active pe piața serviciilor bancare și interbancare din România”, **precum și pe raportul comisiei parlamentare de anchetă din anul 2019**, care concluziona că „în ceea ce privește modalitatea de stabilire a cotațiilor, respectiv cât de bine reflectă piața aceste cotații plasate de bănci (din media cărora rezultă indicele ROBOR), din totalul tranzacțiilor care se execută pe piață, volumul tranzacțiilor în ROBOR 3 luni și 6 luni sunt sub 1 la 1 0 000. Acest lucru permite realizarea foarte ușoară a unor înțelegeri de tipul principiului reciprocității. Cu alte cuvinte, băncile puteau oricând să stabilească reciprocitatea așa cum reiese și în investigația Consiliului Concurenței, respectiv să coteze ROBOR-ul la o valoare crescută artificial, rezultată ca urmare a unor mecanisme anticoncurențiale (înțelegeri prealabile), ele împrumutându-se în piață la dobânzi semnificativ mai mici, deși în întreg portofoliul de credite în lei cu dobândă variabilă se transpune dobânda manipulată (cea majorată prin înțelegeri anticoncurențiale)”, **fără a propune o reglementare concretă** care să prevadă situațiile în care, în urma constatării „implementării unor practici anticoncurențiale sau a unor erori dovedite, consumatorii de credit au fost prejudiciați”, iar în astfel de circumstanțe, acele instituții de credit să fie obligate la „corectarea erorilor constatate cu respectarea termenelor prevăzute de lege; recalcularea obligațiilor contractuale prin aplicarea unei formule de calcul revizuite tuturor contractelor afectate; restituirea integrală, în termenele prevăzute de prezenta lege, a prejudiciului dovedit în urma controlului către toți debitorii afectați”.

5. Referitor la soluțiile legislative preconizate, în raport de obiectivele urmărite în ceea ce privește **fondul și forma reglementării** și în afară de **aspectele de oportunitate** asupra cărora nu ne pronunțăm, semnalăm că **proiectul este redactat într-o manieră succintă și nu este corelat cu alte acte normative conexe mecanismului de compensare financiară a consumatorilor de credit**, în situația în care, ca urmare a constatării unor practici anticoncurențiale sau a unor erori de calcul a dobânzilor aplicate în derularea contractului de credit, consumatorul de credit a fost prejudiciat.

² Investigații deschise prin Ordinul președintelui Consiliului Concurenței nr. 420/29.10.2008.

Totodată, subliniem că propunerea legislativă este **insuficient fundamentată**, deși potrivit **Expunerii de motive**, demersul normativ urmărește reglementarea unei „*proceduri simple și rapide, ca în termen de 45 de zile de la data constatării prejudiciului, dovedit ca urmare a unei anchete derulate de o autoritate competentă, printr-un document administrativ, debitorii afectați să poată solicita creditorului financiar revizuirea contractului prin recalcularea obligațiilor datorate în funcție de un indice de referință ajustat. În termen de maxim 30 de zile de la data depunerii solicitării consumatorului, creditorul financiar este obligat să soluționeze solicitările de recalculare și să transmită consumatorului o propunere de revizuire a contractului. Asupra acestei propuneri debitorul trebuie să își dea consimțământul în scris, inclusiv cu privire la modificările introduse prin efectul legii. În acest sens, orice nelămurire cu privire la propunere vor trebui clarificate. Ulterior, în termen de 15 zile de la expirarea acordului în scris de către debitor, asupra propunerii formulate de bancă, instituția de credit este obligată să efectueze plata sumelor datorate. În funcție de opțiunea debitorului, această plată se va efectua fie prin virament bancar într-un cont distinct, fie prin diminuarea soldului principal al creditului, în cazul în care debitorul are încă un contract în derulare*”.

Precizăm, în acest sens, că aceasta prezintă **deficiențe semnificative sub aspectul proporționalității, al clarității și al garanțiilor efective pentru respectarea drepturilor consumatorilor de credit, în ceea ce privește mecanismul de compensare**, în situația în care, „urmare a implementării unor practici anticoncurențiale ori a unor erori de calcul a dobânzilor aplicate, în derularea contractului de credit, consumatorul de credit a fost prejudiciat”, după cum vom arăta în cele ce urmează.

În lipsa unei fundamentări economice și juridice, apreciem că, în forma prezentată, **proiectul este susceptibil să genereze dificultăți în aplicare, practici neunitare, conflicte de competență între autoritățile implicate, întrucât normele sunt lipsite de stabilitate juridică și sunt de natură să aducă atingere calității legii ca o cerință impusă de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, care consacră principiul legalității.**

În plus, menționăm că **sistematizarea textului proiectului nu respectă normele de tehnică legislativă, iar ponderea definițiilor propuse depășește proporția articolelor care reglementează acest mecanism.**

În altă ordine de idei, **în considerarea obiectului propunerii și al caracterului interdisciplinar al acesteia**, apreciem că se impune **solicitarea punctelor de vedere ale Băncii Naționale a României, Consiliului Concurenței, Consiliului Economic și Social, precum și Guvernului**, necesare pentru evaluarea impactului propunerii asupra sistemului financiar-bancar, precum și în ceea ce privește **condițiile răspunderii civile delictuale, respectiv prejudiciul cauzat consumatorilor, legătura de cauzalitate și vinovăția care sunt prezumate ca fiind stabilite cu caracter absolut**.

6. Referitor la **fondul reglementării**, precizăm că, prin modalitatea în care sunt formulate normele din proiect, **nu se realizează corelarea necesară cu actele normative conexe materiei**, respectiv cu:

a) Legea concurenței nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

b) Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare;

c) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare;

d) Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e) Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare;

g) Regulamentul (UE) nr. 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012;

h) Ordonanța Guvernului nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți, cu modificările ulterioare;

i) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit pentru oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru

consumatori, aprobată cu modificări prin Legea nr. 134/2023, cu modificările și completările ulterioare;

j) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 170/2020 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență și Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată prin Legea nr. 320/2024.

6.1. În ceea ce privește **drepturile consumatorilor prejudiciați**, subliniem că prin adoptarea **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative**, cu modificările ulterioare, **a fost introdus un nou indice de referință pentru creditele acordate consumatorilor**, care a înlocuit ROBOR, începând cu data de 2 mai 2019, pe considerentul că această măsură a fost luată având în vedere că indicele ROBOR se stabilea exclusiv pe bază de cotații și nu pe tranzacții efective pe piața interbancară, fapt care se reflecta în „costul crescut al creditelor acordate de instituțiile de credit, cu efect negativ asupra activității de creditare a economiei reale și a populației”, astfel cum se prevedea în **preambulul** acesteia.

În acest sens, prin **art. II** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 a fost introdusă **lit. a¹)** la **art. 37 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010** privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căreia *„pentru creditele acordate în monedă națională, dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință calculat exclusiv pe baza tranzacțiilor interbancare la o anumită perioadă, la care creditorul poate să adauge o anumită marjă fixă pe toată perioada derulării contractului. Indicele de referință pentru credite acordate în lei cu dobândă variabilă se publică în fiecare zi lucrătoare pe website-ul Băncii Naționale a României și reprezintă rata de dobândă calculată ca medie ponderată a ratelor de dobândă cu volumele tranzacțiilor de pe piața interbancară. Indicele de referință se calculează la finalul fiecărui trimestru, ca medie aritmetică a ratelor de dobândă zilnice determinate pentru trimestrul anterior, urmând a se aplica de fiecare instituție de credit pentru trimestrul următor”*.

O normă similară a fost introdusă și la **art. III** din același act normativ, care a modificat **art. 38 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016** privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind

contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări prin Legea nr. 134/2023, cu modificările și completările ulterioare³.

Totodată, potrivit dispozițiilor **art. XI** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2019 „*(1) Prevederile art. II și III intră în vigoare la data de 2 mai 2019 și se aplică creditelor acordate consumatorilor după această dată, precum și refinanțării creditelor acordate consumatorilor aflate în derulare la această dată.*

(2) Prevederile art. II și III se pot aplica și contractelor aflate în derulare la data prevăzută la alin. (1) cu acordul părților formalizat prin act adițional la contractul de credit.

(3) La cererile formulate de consumatori pentru refinanțarea creditelor în derulare sau pentru modificarea contractelor în derulare, instituțiile bancare răspund în termen de maximum 60 de zile de la data solicitării formulate de aceștia”.

De asemenea, potrivit **art. 55² alin. (4)** din **Legea concurenței nr. 21/1996**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Prezentul articol nu aduce atingere dreptului victimelor care au suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de a solicita despăgubiri integrale pentru prejudiciul respectiv, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 170/2020 privind acțiunile în despăgubire în cazurile de încălcare a dispozițiilor legislației în materie de concurență, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996”.*

Mai mult, **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 170/2020** instituie cadrul general special în materie care transpune în dreptul intern **Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în**

³ Art. 38. - (1) În contractele de credit cu dobândă variabilă se vor aplica următoarele reguli: **a)** pentru creditele în valută, dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință EURIBOR/LIBOR la o anumită perioadă, în funcție de valuta creditului, la care creditorul adaugă o anumită marjă fixă pe toată perioada derulării contractului; **b)** pentru creditele acordate în monedă națională, dobânda va fi compusă dintr-un indice de referință calculat exclusiv pe baza tranzacțiilor interbancare la o anumită perioadă, la care creditorul poate să adauge o anumită marjă fixă pe toată perioada derulării contractului. Indicele de referință pentru credite acordate în lei cu dobândă variabilă se calculează și se publică în fiecare zi lucrătoare pe website-ul Băncii Naționale a României și reprezintă rata de dobândă calculată ca medie ponderată a ratelor de dobândă cu volumele tranzacțiilor de pe piața interbancară. Indicele de referință se calculează la finalul fiecărui trimestru, ca medie aritmetică a ratelor de dobândă zilnice determinate pentru trimestrul anterior, urmând a se aplica de fiecare instituție de credit pentru trimestrul următor; **c)** în acord cu politica comercială a fiecărui creditor, acesta poate reduce marja și/sau aplica un nivel mai redus al indicelui de referință, având dreptul ca, pe parcursul derulării contractului, să revină la valoarea marjei menționate în contract la data încheierii acestuia și/sau la nivelul indicelui de referință; **d)** modul de calcul al dobânzii trebuie indicat în mod expres în contract, cu precizarea periodicității și/sau a condițiilor în care survine modificarea ratei dobânzii variabile, atât în sensul majorării datorate indicelui de referință EURIBOR/indicelui de referință pentru creditele acordate în lei cu dobândă variabilă/LIBOR, cât și în cel al reducerii acesteia; **e)** valoarea indicilor de referință utilizați în formula de calcul a dobânzii variabile va fi afișată și permanent actualizată, pe website-urile creditorilor și la toate punctele de lucru ale acestora.

cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, asigurând *„dreptul oricărei persoane care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență de către o întreprindere sau o asociație de întreprinderi de a solicita instanțelor de judecată competente despăgubirea integrală a prejudiciului suferit”*, astfel cum se prevede la **art. 1 alin. (1)** din actul normativ precizat *supra*.

De menționat, însă, că potrivit **art. 2 lit. i)** din același act normativ, despăgubirea consumatorilor se poate face doar pe baza unei **decizii definitive de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență**, care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace obișnuite.

Totodată, prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 170/2020 reglementează la **art. 2 lit. s)** și posibilitatea **soluționării alternative a litigiului**, care reprezintă mecanismul prin care părțile ajung la o soluționare extrajudiciară a unui litigiu privind o cerere de despăgubire, precum și soluționarea pe calea arbitrajului.

În plus, **art. 9** din actul normativ precizat *supra* reglementează **efectul deciziilor definitive**, iar dispozițiile **art. 16** prevăd **cuantificarea prejudiciului, având în vedere caracterul special al faptei de încălcare a normelor de concurență**.

6.2. Privitor la **titlu**, menționăm că enunțul nu se corelează cu textul **art. 1**, care dispune faptul că „Prezenta lege reglementează mecanismul de **compensare** a consumatorilor de credit (...) **practici anticoncurențiale ori a unor erori de calcul a dobânzilor aplicate**”, în timp ce **titlul** prevede doar „compensarea **financiară** a consumatorilor de credit prejudiciați ca urmare a unor practici anticoncurențiale”.

Se impune revederea și reformularea corespunzătoare, în funcție de intenția de reglementare, întrucât nu rezultă cu claritate care este obiectul și sfera de reglementare.

De asemenea, în cuprinsul propunerii se utilizează o **terminologie neunitară și incorectă**, de exemplu, la **art. 2 lit. a)** și **art. 5 alin. (6)** se utilizează termenul „consumator”, în timp ce **titlul, art. 1, art. 3 și art. 4** folosesc expresia „consumator de credit”.

6.3. La **art. 1**, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical, este de analizat dacă nu este adecvată înlocuirea sintagmei „urmare a implementării unor practici anticoncurențiale” cu sintagma „**ca urmare a constatării** unor practici anticoncurențiale”.

Mai mult, subliniem că sintagma „erori de calcul a dobânzilor aplicate, în derularea contractului de credit” nu este clară în context, nefiind prevăzută o definiție a noțiunii de „*eroare de calcul a dobânzii*” și existând, astfel, riscul unei aplicări neunitare a prevederilor legii.

6.4. La **art. 2**, pentru o redactare consacrată, propunem reformularea **părții dispozitive**, astfel:

„**Art. 2.** – În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos **semnifică**, după cum urmează:”.

La **art. 2, lit. a)** reia definiția „*consumatorului*” din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, fără a face o trimitere corectă la dispozițiile **art. 7 pct. 1** din actul normativ menționat *supra*.

Totodată, semnalăm că definiția „*contractului de credit*” de la **lit. b)** reprezintă preluarea fidelă a dispozițiilor **art. 7 pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010**, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, fiind necesară trimiterea la acest act normativ.

La **art. 2 lit. d)**, precizăm că „*debitorul*” este definit în numeroase acte normative, însă nu și în „OUG nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile⁴”, astfel cum se prevede în enunț.

Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a textului, în funcție de intenția de reglementare.

La **art. 2 lit. e)**, pentru rațiuni normative, este necesară precizarea titlului Regulamentului (UE) nr. 575/2013, respectiv „**al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012**”.

La **art. 2 lit. f)**, pentru considerente de ordin normativ, recomandăm reformularea părții finale a definiției, astfel: „(...) din **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010**, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările și completările ulterioare, și ale **art. 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016**, aprobată cu modificări prin Legea nr. 134/2023, cu modificările și completările ulterioare;”.

⁴ În Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016 este definit *codebitorul* la art. 3 pct. 35.

La **art. 2 lit. g)**, definiția expresiei „*indice de referință*” este lipsită de predictibilitate prin utilizarea sintagmei „în sensul legislației aplicabile și al reglementărilor Banca Națională a României”.

Este necesară, prin urmare, revederea și menționarea cu exactitate a actelor normative incidente în materie.

La **art. 2 lit. h)**, semnalăm că prin utilizarea sintagmei „să reflecte valoarea reală a obligațiilor de plată ale debitorului, *neafectată* de practici anticoncurențiale” norma este lipsită de claritate, întrucât nu se înțelege cine sau ce anume este afectat de practicile anticoncurențiale.

În plus, subliniem că expresia „*indicele de referință ajustat*” este definită în mod generic, fără a se stabili concret o metodologie de calcul și nu se precizează nici autoritatea competentă să îl determine sau criteriile de calcul, ceea ce face dificilă aplicarea normei.

La **art. 2 lit. i)**, pentru o exprimare adecvată în context, în locul expresiei „ca urmare a unei decizii constatate într-un act administrativ” se va scrie sintagma „ca urmare a unei decizii constatate **printr-un** act administrativ”.

La **art. 2 lit. j)**, pentru rigoare normativă, partea finală a definiției va avea următoare redactare: „astfel cum sunt reglementate la art. 5 și 6 din Legea **concurenței** nr. 21/1996, **republicată, cu modificările și completările ulterioare**”.

6.5. La **art. 3, partea dispozitivă**, nu se înțelege rațiunea pentru care se prevede faptul că „*anchetele desfășurate la instituțiile de credit de către Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor sau Consiliul Concurenței* constată că, urmare a implementării unor practici anticoncurențiale sau a unor erori dovedite, consumatorii de credit au fost prejudiciați (...)”, având în vedere că printre **atribuțiile Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor**, prevăzute la **art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 700/2012 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor**, cu modificările și completările ulterioare, nu se regăsește și „*desfășurarea de anchete la instituțiile de credit*”.

În aceeași ordine de idei, reținem observația și pentru **atribuțiile Consiliului Concurenței**, prevăzute la **art. 19 alin. (4)** din Legea nr. 21/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și în regulamentele interioare adoptate de acesta.

6.6. La **art. 4**, subliniem utilizarea unei terminologii neunitare cu expresiile definite la **art. 2**, precum și caracterul incert al normei.

Astfel, la **alin. (1)**, se constată utilizarea unor expresii incorecte în context, precum „*revizuirea contractului prin recalcularea obligațiilor*”

datorate în funcție de indicele de referință ajustat”, fără instituirea unei obligații clare a instituției de credit.

Totodată, nu se înțelege cum se calculează termenul de 45 de zile, respectiv cum se stabilește „*data constatării prejudiciului ca urmare a unei anchete derulate de o autoritate competentă, printr-un document administrativ*” și care este natura juridică a acestuia.

În plus, la **alin. (2)**, privitor la „*soluționarea cererii, pe cale amiabilă sau judecătorească*”, subliniem că, prin formularea utilizată, există premisele **instituirii unui paralelism legislativ** - procedeu interzis de normele de tehnică legislativă - cu prevederile **Ordonanței Guvernului nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți**, cu modificările ulterioare, act normativ care a pus în aplicare dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Regulamentul privind SOL în materie de consum) și care prevede la **art. 21 și urm. Centrul de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul bancar**.

6.7. La **art. 5**, subliniem că nu este reglementată măsura suspendării efectelor clauzei referitoare la dobânda variabilă.

6.8. Semnalăm că **reglementarea sancțiunilor** este incompletă și nici nu întrunește cerințele specifice de claritate, previzibilitate și accesibilitate.

În acest sens, precizăm că simpla stabilire drept contravenție a unor fapte, astfel cum se prevede la **art. 6** nu este suficientă pentru ca sancțiunile prevăzute de respectiva normă să poată fi aplicate.

Astfel, proiectul nu cuprinde nici dispoziția referitoare la stabilirea agenților constatatori ai contravențiilor, prevedere obligatorie potrivit art. 15 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, și nici pe cea referitoare la aplicarea, în completare, a prevederilor reglementării-cadru în materia contravențiilor.

Distinct de aceste aspecte, la **art. 6**, soluția legislativă de sancționare prin trimitere la toate prevederile proiectului este contrară art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, conform căruia actele normative prin care se stabilesc contravenții trebuie să cuprindă **descrierea faptelor** ce constituie contravenții.

O astfel de reglementare încalcă principiile legalității și proporționalității care guvernează dreptul contravențional, așa cum a reiterat Curtea Constituțională în jurisprudența sa constantă⁵.

Prin urmare, este necesar ca dispozițiile din proiect să indice în mod expres care sunt faptele sancționate drept contravenții, prin trimiteri exprese la prevederile care stabilesc obligațiile a căror încălcare urmează a fi sancționată.

În plus, stabilirea sancțiunii contravenționale nu are în vedere faptul că, prin modalitatea de calcul a limitelor minime și maxime se poate ajunge în situația depășirii limitei maxime generale a sancțiunii amenzii stabilită prin acte normative cu putere de lege, care este de 100.000 de lei, potrivit art. 8 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

În concluzie, ar fi trebuit să se prevadă în mod expres că dispoziția derogă de la această din urmă prevedere.

Pe de altă parte, este de analizat dacă stabilirea sancțiunii prin raportare la cifra de afaceri nu ar impune ca textul să stabilească sancțiunea aplicabilă (prin indicarea unor limite minime și maxime exprimate în lei), pentru situația instituțiilor de credit nou-înființate, care nu au înregistrat cifra de afaceri în anul financiar de referință.

Mai mult, subliniem că nu poate constitui contravenție nerespectarea unei proceduri prealabile de negociere directă, deoarece remediul care permite consumatorului să obțină despăgubiri este acțiunea în instanță, pe care proiectul o prevede la **art. 5 alin. (6)**.

Ca urmare a celor de mai sus, nu se poate considera că fapta instituției de credit de a nu da curs solicitării consumatorului, formulată potrivit prevederilor **art. 4** întrunește elementele constitutive ale unei contravenții, din moment ce, prin această faptă, nu sunt afectate interesele consumatorilor, întrucât aceștia pot acționa în instanță pentru recuperarea integrală a prejudiciului.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 630/26.06.2026

⁵ Cum ar fi, cu titlu de exemplu, în Deciziile nr. 152/2020 sau nr. 30/2025.